

Samenvatting van het adviesrapport

'Herrie in het hertenkamp'

Hertenkamp Hillegom bestaat al sinds de jaren '70 en is gelegen aan de Valckslootlaan te Hillegom. In het hertenkamp leven ongeveer twaalf damherten – waarvan twee bokken –, zes schapen en zes geiten. Verder leven er in het hertenkamp kippen. Deze behoren niet tot de oorspronkelijke bewoners, maar zijn in het hertenkamp achtergelaten door omwonenden. Ook zwemmen er wilde eenden in de vijver. De dieren worden verzorgd door een bedrijf dat arbeidsgehandicapten, langdurig werklozen en andere werkzoekenden opleidt.

De gemeente Hillegom ervoer problemen met het hertenkamp. Het was niet duidelijk of de huisvesting en verzorging van (met name) de damherten optimaal was (er zijn geen specifieke regels voor het houden van herten), er werd door bezoekers van het hertenkamp (teveel en verkeerd) bijgevoerd en er werden af en toe huisdieren achtergelaten in het hertenkamp. De gemeente Hillegom heeft het Lectoraat 'Welzijn van Dieren' gevraagd een onderzoek naar de problematiek uit te voeren. Annelien Klunder en Bianca Momberg hebben voor hun afstuderen ter afsluiting van hun opleiding Diermanagement onderzoek gedaan naar deze problemen. Dit resulteerde in een tweedelig adviesrapport onder de naam 'Herrie in het hertenkamp'.

Het eerste deel van het adviesrapport gaat in op de huisvesting en verzorging van damherten. De huidige situatie wordt hier vergeleken met de in het rapport opgestelde normen voor het houden van damherten. Er is gebruik gemaakt van literatuur en interviews. Uit de vergelijking van de huidige situatie van het hertenkamp met de norm zijn aanbevelingen voor de gemeente ontstaan. Er zijn verbeteringen mogelijk op het gebied van:

- **Gedrag:** meer schuil- en foerageermogelijkheden, de bok alleen tijdens het paarseizoen bij hinden plaatsen
- **Preventieve gezondheidsmaatregelen:** vaker ontwormen, dieren omweiden en hun ontlasting controleren
- **Hygiëne:** grondig schoonmaken van voer- en waterbakken, een apart schoonmaakmiddel voor elk dier aanschaffen en een goed ontsmettingsmiddel zoals Halamid aanschaffen
- **Huisvesting:** de groep damherten halveren, struiken en bomen planten, het hekwerk verhogen en meer voerbakken plaatsen
- **Voeding en water:** onbepert ruwvoer geven, meerdere keren per dag voeren, langere voerbakken plaatsen
- **Toezicht en controle:** bijhouden van een logboek, voer- en schoonmaakplan, meer toezicht op bijvoeren, verzorgers opleiden, nieuwe dieren in quarantaine, wasbak + zeep aanschaffen (ook voor bezoekers), dieren regelmatig laten controleren door dierenarts, medische zorg registreren en zorgen dat basismedicatie aanwezig is

Het tweede deel van het adviesrapport beschrijft het onderzoek naar de kennis, houding en gedrag van omwonenden met betrekking tot het bijvoeren van dieren. Ook is getracht inzicht te krijgen in kennis en houding van omwonenden ten opzichte van het achterlaten van dieren in het hertenkamp. Daarnaast worden methodes besproken om gedragsverandering te motiveren. Er is gebruik gemaakt van een onder omwonenden verspreide enquête en literatuur.

Uit de enquête bleek dat de (1000!) respondenten positief tegenover het hertenkamp staan en het welzijn van de dieren belangrijk vinden. Opvangmogelijkheden zijn bij driekwart van de respondenten niet bekend.

De belangrijkste redenen die genoemd worden voor het achterlaten van dieren zijn dat het anoniem is, dat het hertenkamp dichtbij is en dat de achtergelaten dieren goed verzorgd worden.

De aanbeveling met betrekking tot het achterlaten van dieren is dat het zo onaantrekkelijk mogelijk gemaakt moet worden door de pakkans te vergroten. Ook kan de kennis bij de omwonenden vergroot worden over de gevolgen van het achterlaten van dieren voor zowel het achtergelaten dier als de dieren uit het hertenkamp. Het achterlaten van dieren bij een opvang moet juist aantrekkelijker gemaakt worden door daar bijvoorbeeld een mogelijkheid te geven voor het anoniem achterlaten van dieren. De bestaande opvangmogelijkheden in de gemeente moeten beter bekend worden gemaakt.

Wat betreft het bijvoeren van dieren bleek dat de geiten en herten iets vaker worden bijgevoerd dan andere dieren en dat er voornamelijk brood en groente wordt gevoerd. De meest genoemde redenen voor bijvoeren zijn:

- dat het zonde is om eten weg te gooien,
- om dieren naar het hek te lokken en
- om dieren te verwennen.

Het grootste deel van de bijvoerende bezoekers denkt dat bijvoeren niet schadelijk is. Het hertenkamp wordt vooral bezocht door 30plussers met kinderen. Meer dan 80% van de respondenten vindt dat het bijvoeren van dieren de betrokkenheid met de dieren vergroot.

De aanbeveling om het bijvoeren te stoppen is dat er meer toezicht nodig is bij het hertenkamp. En daarnaast meer voorlichting moet plaatsvinden over de schadelijke gevolgen van bijvoeding.

De algemene aanbeveling is dat verantwoord beheer alleen kan plaatsvinden wanneer er meer toezicht is. Er zou gedacht kunnen worden naar een meer kinderboerderijachtige opzet.

Contactgegevens:

Lectoraat Welzijn van Dieren
Annelien Klunder
Bianca Momberg

lectoraatwelzijvandieren@vanhall-larenstein.nl
abrklunder@hotmail.com
bianca.momberg@gmail.com